

Nytt kurs-tillfälle!

Kontroll av dricksvattenanläggningar

Hur uppfylls lagkraven inom livsmedelskontrollen för både större och mindre dricksvattenanläggningar?

7 december 2026

På denna kurs deltar du digitalt på distans

UR KURSENS INNEHÅLL

- Att producera dricksvatten – från råvatten till dricksvattenkran
- Vilka tekniker används idag för rening av dricksvatten? Hur fungerar de?
- Vad ska ingå i ett egenkontrollprogram? Vad är HACCP?
- Hur bedöms mikrobiologiska risker? Hur bedöms kemiska risker?
- Undersökningsprogram – frekvens och parametrar?
- Hur ser lägesbilden ut och vad betyder omvärldsläget för säkerheten vid våra vattenanläggningar?
- Vilken roll har kommunen i krig, samt vilket ansvar och vilka krav ställs på kommunen i säkerhetsfrågorna?
- Kontroll av säkerhet och beredskap på dricksvattenanläggningar – förslag på kontrollpunkter

KURSLEDARE

Peder Häggström
Seniorkonsult dricksvatten,
Envidan

Christina Nordensten
Konsult inom beredskap och civilt försvar inom dricksvattenområdet, ***Nordensten Consulting***

Studia

www.studia.se

Kontroll av dricksvattenanläggningar

Hur uppfylls lagkraven inom livsmedelskontrollen för både större och mindre dricksvattenanläggningar?

7 december 2026

På denna kurs deltar du digitalt på distans

Dricksvatten som levereras av en kommunal eller kommersiell verksamhet omfattas av omfattande lagkrav vad gäller produktion och distribution av dricksvatten till konsument. Under denna kurs ökar du som livsmedelsinspektör din kunskap om hur du kan gå till väga samt vilka delar du kan fokusera på vid kontroll av dricksvattenanläggningar. Du får en ökad kunskap och förståelse för hur dricksvattenberedning fungerar, samt vilka utmaningar och sårbarheter som finns när det gäller frågor som rör säkerhet och beredskap på dricksvattenanläggningar.

Dricksvattenberedning är komplex och ska fungera dygnet runt, årets alla dagar. Storleken på vattenverken som levererar ett dricksvatten till konsumenter varierar, från mycket stora till små anläggningar som kan ha olika ägarskap, till exempel som kommunal förvaltning, kommunalförbund, kommunalt bolag, eller kommersiella anläggningar. Lagkraven kring produktion och distribution av dricksvatten syftar till att dricksvattnet ska vara hälsosamt och rent, samt inte utgöra en risk för människors hälsa. Samma krav gäller oavsett formen för ägarskapet.

Det har tillkommit flera nya krav på dricksvattenproducenter och leverantörer av dricksvatten i och med det nya dricksvattendirektivet som trädde i kraft 1 jan 2023. Nu ställs högre krav kring till exempel undersökning av kvalitet på råvatten, kontaktmaterial, nya parametrar och gränsvärden för ämnen som kan förekomma i dricksvatten, samt en ökad driftkontroll med övervakning av turbiditet.

Säkerhet vid vattenverk och reservoarer enligt föreskriften om åtgärder mot sabotage och annan skadegörelse riktad mot dricksvattenanläggningar (LIVSFS 2008:13) ska följas av dricksvattenproducenterna. Under 2023 - 2025 var Livsmedelsverkets operativa mål för den lokala kontrollen att se över efterlevnaden för dessa föreskrifter. Denna kurs är ett stöd i det fortsatt mycket viktiga arbete att säkerställa att säkerheten vid våra vattenanläggningar är tillräcklig, inte minst mot bakgrund av säkerhetsläget.

Det är flera nya lagar på gång som berör dricksvattenproducentens och kommunens roll och ansvar. De nya lagarna handlar både om beredskap och säkerhetsfrågor. Detta påverkar även ditt arbete med kontroll av dricksvattenanläggningar. Redan från 2026 gäller Cybersäkerhetslagen (som ersätter NIS). Den 1 januari 2027 börjar Lag om motståndskraft (CER-direktivets införande) att gälla i svensk lagstiftning, med föreskrifter klara redan första kvartalet. Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap kommer att ersättas av en ny lag – Lag om kommuners och regioners beredskap i kris och krig.

Alla dessa nya lagstiftningar kommer ha betydelse för säkerhetsfrågorna, inte minst för kommunens eget arbete som offentlig förvaltning. Vi ger dig en överblick och belyser det av intresse vid kontroll av dricksvattenanläggningar.

Efter kursen har du fått ökad kunskap och trygghet kring hur du avgör om en verksamhetsutövare har uppfyllt kraven i lagstiftningen gällande produktion och distribution av dricksvatten, från en dricksvattenanläggning som levererar mer än 10 kubikmeter dricksvatten per dygn eller som levererar dricksvatten till fler än 50 personer.

Du har även fått många praktiska råd och tips kring hur du kan lägga upp kontrollen, samt vilka delar du kan fokusera på vid kontroll av olika typer av dricksvattenanläggningar.

Varmt välkommen till kursen!

Malin Ek Lara
Kursansvarig, Studia

Målgrupp

Livsmedelsinspektörer som arbetar med kontroll av dricksvatten på landets kommuner. Du kan arbeta med kontroll av både kommunala dricksvattenproducenter och mindre dricksvattenproducenter som är verksamhetsutövare. Även andra som är intresserade är välkomna till kursen!

Studia

www.studia.se

Kursprogram

7 december 2026

Från 08.00 **Digital registrering**

09.00 **Kort praktisk genomgång inför kursdagen – Studia**

09.10 **Att producera dricksvatten – Från råvatten till dricksvattenkran**

- Vatten och dess egenskaper
- Definition av vanliga begrepp inom dricksvattenproduktion
- Varför måste vi rena vattnet? Grunderna för utformning av beredningsprocesser
- Störningar i beredningsprocessen
- Dricksvattenföreskrifterna – Översikt och viktigaste ändringarna efter 1 januari 2023
- Vem ansvarar för produktioner och distributionen?

10.00 **Paus**

10.10 **Tekniska lösningar vid beredning av dricksvatten – hur fungerar olika reningstekniker i processen från råvatten till dricksvatten?**

- Grunderna kring kvalitetskrav på dricksvatten
- Vilka tekniker används idag för rening av dricksvatten? Hur fungerar de?
  - Mekanisk rening
  - Kemisk rening
  - Mikrobiologisk rening
- Olika vanliga tekniska lösningar för beredning av dricksvatten:
  - Ytvattenverk
  - Grundvattenverk
- Vad menas med mikrobiologiska barriärer?
- Vad menas med kemiska säkerhetsbarriärer?

11.00 **Paus**

11.10 **Egenkontrollprogram med HACCP och bedömning av mikrobiologiska risker**

- Vad ska ingå i ett egenkontrollprogram?
- Vad är HACCP? Arbetssätt, definitioner och syfte
- Hur bedöms mikrobiologiska risker?
- Hur bedöms kemiska risker?
- Undersökningsprogram - Frekvens och parametrar?

12.00 **Lunch**

13.00 **ÖVNING – Tillsyn av Egenkontrollprogram, HACCP och MBA**

Till kursmaterialet hör ett exempelvattenverk med tillhörande egenkontrollprogram med HACCP och en MBA (Mikrobiologisk barriäranalys)

Vi gör tillsammans en övergripande tillsyn av ett detta vattenverk och diskuterar hur bedömningar kan eller bör göras.

Peder Häggström, seniorkonsult dricksvatten, ***Envidan***

13.50 **Paus**

14.00 **Hur ser lägesbilden ut och vad betyder omvärldsläget för säkerheten vid våra vattenanläggningar?**

- Kommunens ansvar när det gäller civilt försvar – en översikt
- Hur ser sårbarheten ut i dricksvattenkedjan? Faktiska exempel på hot och avsiktliga händelser riktade mot dricksvattenförsörjningen i fredstid och krig
- Vilka utmaningar skapas av en allvarlig kris, höjd beredskap och ytterst krig för kommunens förmåga att tillhandahålla dricksvatten? Vad betyder det för livsmedelskontrollen?
- Vad innebär ett läge med inget vatten, okänt/dåligt vatten i kranen, mycket liten dricksvattendistribution i kranen eller som nödvatten – för livsmedelskontrollen?

Studia

www.studia.se

Kursprogram

7 december 2026

Vilken roll har kommunen i krig, samt vilket ansvar och vilka krav ställs på kommunen i säkerhetsfrågorna?

- Vilket ansvar har kommunen respektive dricksvattenproducenten enligt lagstiftningen och enligt Försvarsberedningen?
- Vad innebär NIS2 och CER för arbetet med säkerhet och beredskap (som också i viss mån regleras i LIVSFS 2008:13)? Hur påverkar EU-direktiven arbetet i din förvaltning?
- NATO och värdlandsstöd
- En kommande förändring av Lag om allmänna vattentjänster (2006:544) – vad skulle detta innebära för livsmedelskontrollen?
- Genomgång av LIVSFS 2008:13 och om små anläggningar som inte omfattas

Kontroll av säkerhet och beredskap på dricksvattenanläggningar

- Vad innebär Livsmedelsverkets operativa mål 2 gällande kontroll av åtgärder mot sabotage och annan skadegörelse mot anläggningarna? En översikt
- Vilket ansvar har kommunens ledning och som offentlig förvaltning att upprätthålla säkerhet?
- Hur bidrar du som livsmedelsinspektör till ett säkrare Sverige? Tips för ditt arbete i en svår situation
- Förebygga, Upptäcka, Hantera, Avhjälpa
  - Vilken säkerhetsnivå och vilka säkerhetsåtgärder bör finnas på plats?
  - Vilka kontrollpunkter kan en kontroll omfatta?
  - Vilka konskvensreducerande åtgärder och hanteringsåtgärder kan behövas?

Christina Nordensten, *konsult inom beredskap och civilt försvar inom dricksvattenområdet,* ***Nordensten Consulting***

Paus för eftermiddagsfika kl. 14.40-15.00

16.30 **Kursen avslutas**

Studia

www.studia.se

Kursledare

Peder Häggström

Seniorkonsult dricksvatten, ***Envidan***

Peder Häggström är seniorkonsult med närmare 20 års erfarenhet inom både kommunal dricksvattenproduktion och som konsult. Han arbetade tidigare som utvecklingsingenjör inom vattenproduktion på Stockholm Vatten och Avfall. Efter det har han arbetat som konsult i många olika typer av uppdrag som rör dricksvattenproduktion, i roller som uppdragsansvarig, projekteringsledare och specialist. Han stöttar ofta kommunala dricksvattenproducenter i allt från daglig drift till om- och nybyggnationer. Peder föreläser även på flera av Svenskt Vattens dricksvattenkurser, och han är även medförfattare till Svenskt Vattens dricksvattenböcker.

Christina Nordensten

Konsult inom beredskap och civilt försvar inom dricksvattenområdet, ***Nordensten Consulting***

Christina Nordensten är konsult med lång erfarenhet av arbete med beredskaps- och krisberedskapsfrågor och civilt försvar. Hon arbetade tidigare som beredskapshandläggare på Livsmedelsverket inom dricksvattenområdet. 2004 grundade Christina den nationella vattenkatastrofgruppen VAKA och har stor erfarenhet av kriser inom kommunal dricksvattenförsörjning. Christina har ansvarat för flera regeringsuppdrag, utredningar, utbildningar och övningar och producerat ett stort antal handböcker under åren. Genom det breda arbetsområdet har samarbeten med kontrollen (tillsynen) på lokal som nationell nivå varit en självklarhet. Christina tog fram Sveriges första säkerhetshandboken för dricksvatten parallellt med kollegornas arbete att ta fram den första föreskriften för skydd mot skadegörelse och sabotage SLVFS 2008:13. Sedan 2023 arbetar Christina som konsult och har under våren 2024 bildat gruppen FyraX. Gruppen består av ytterligare tre tidigare kollegor från Livsmedelsverket med lång erfarenhet av försörjning, beredskap och säkerhet inom dricksvatten- och livsmedelsområdet och speciellt att stödja beredskapsarbete på regional och lokal nivå.

Studia

www.studia.se

Kontroll av dricksvattenanläggningar

Hur uppfylls lagkraven inom livsmedelskontrollen för både större och mindre dricksvattenanläggningar?

DATUM
7 december 2026

PLATS
Digitalt på distans via Zoom.

PRIS
Digitalt deltagande: 7 590 kronor exklusive moms. Priset gäller deltagande för en person. I priset ingår kursdokumentation i digitalt format.

Sändningen kommer inte att spelas in och får inte heller spelas in av deltagarna.

För våra avbokningsregler, allmänna villkor och integritetspolicy se www.studia.se.

BOKA DIN PLATS

www.studia.se

08-650 09 29

bokning@studia.se

Studia AB
Box 550
101 30 Stockholm

Studia AB
Box 550
101 30 Stockholm

Telefon: 08-650 09 29
E-post: info@studia.se
Hemsida: www.studia.se

Studia

www.studia.se

1091.005